



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Řehákové a soudců Mgr. Martina Kříže a JUDr. Ivanky Havlíkové v právní věci žalobce: **FAST ČR, a.s.**, se sídlem Praha 10, Černokostelecká 2111, IČ: 26726548, zast. JUDr. Tomášem Kučírkem, advokátem se sídlem Praha 1, Petrská 29, proti žalovanému: **Celní ředitelství Praha**, se sídlem Praha 1, Washingtonova 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 17.4.2009 zn.: 5797-1/08-1701-21, 5797-2/08-1701-21, 5797-3/08-1701-21, 5797-4/08-1701-21, 5797-5/08-1701-21, 5797-6/08-1701-21, 5797-7/08-1701-21, 5797-8/08-1701-21, 5797-9/08-1701-21, 5797-10/08-1701-21, 5797-11/08-1701-21, 5797-12/08-1701-21, 5797-13/08-1701-21, 5797-14/08-1701-21, 5797-15/08-1701-21, 5797-16/08-1701-21, 5797-17/08-1701-21, 5797-18/08-1701-21, 5797-19/08-1701-21, 5797-20/08-1701-21, 5797-21/08-1701-21, 5797-22/08-1701-21, 5797-23/08-1701-21, 5797-24/08-1701-21, 5797-25/08-1701-21, 5797-26/08-1701-21, 5797-27/08-1701-21, 5797-28/08-1701-21, 5797-29/08-1701-21, 5797-30/08-1701-21

t a k t o :

I. Žaloba za zamítá

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného označených v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadená rozhodnutí“). V žalobě nejprve uvedl, že dne 21.9.2007 u něj byla zahájena následná kontrola zaměřená na ověření správnosti deklarovaných údajů uváděných v celních prohlášeních u zboží dovezeného a propuštěného do režimu volného oběhu v období let 2005 a 2006. Tato kontrola byla zakončena dne 18.12.2007 kontrolním protokolem č.j. 15566-07/07-170100-24 a na jejím základě byly celním úřadem Praha D1 (dále též jen „celní úřad“) dne 7.1.2008 vydány

dodatečné platební výměry č.j. 12225/2007-1768-021/244 č. 1/2008, č. 2/2008, č. 3/2008, č. 7/2008, č. 8/2008, č. 9/2008, č. 10/2008, č. 11/2008, č. 12/2008, č. 13/2008, č. 14/2008, č. 15/2008, č. 16/2008, č. 17/2008, č. 18/2008, č. 19/2008, č. 20/2008, č. 21/2008, č. 24/2008, č. 25/2008, č. 26/2008, č. 31/2008, č. 32/2008, č. 33/2008, č. 34/2008, č. 35/2008, č. 40/2008. Těmito dodatečnými platebními výměry byl žalobci doměřen celní dluh, a to zejména na základě toho, že celní úřad zpochybnil zařazení dovážených přenosných rádií kombinovaných s CD/MC/MP3 přehrávačem do podpoložky 85273119 celního tarifu - „Ostatní rozhlasové přijímače, kombinované s přístrojem pro záznam nebo reprodukci zvuku, umístěné pod jedním uzavřením spolu s jedním nebo více reproduktory, ostatní“. Celní úřad dospěl k závěru, že správně sazební zařazení tohoto zboží odpovídá podpoložce 85271310 - „Rozhlasové přijímače provozuschopné bez vnějšího zdroje napájení, kombinované s přístrojem pro záznam nebo reprodukci zvuku s laserovým snímacím systémem.“ Žalobce nesouhlasil se zpětnou změnou klasifikace zboží a s doměřením celního dluhu, a proto podal proti dodatečným platebním výměrům odvolání, o němž bylo rozhodnuto napadenými rozhodnutími.

Žalobce považuje napadená rozhodnutí, jakož i jim předcházející prvostupňové dodatečné platební výměry za nezákonné. V letech 2005 a 2006 dovážel přenosná rádia kombinovaná s CD, MC nebo CD/MP3 přehrávačem, s vestavěnými reproduktory, s napájením z baterií nebo ze sítě. V dané době se jednalo o nové multifunkční přístroje, které nebyly jmenovány v celním sazebníku, a proto nebylo jednoznačné, jak je klasifikovat. S cílem zjistit správnost celní klasifikaci těchto přístrojů se žalobce před uskutečněním prvního dovozu obrátil na žalovaného, konkrétně na oddělení poradenství, které dovozcům a vývozcům poskytovalo informace o celních předpisech, včetně celního tarifu a klasifikace zboží, prostřednictvím e-mailové adresy poradenstvi1701@cs.mfer.cz. Žalobce využíval této poradenské služby opakovaně a měl k ní naprostou důvěru, neboť se oprávněně domníval, že tak získá informace poskytované těmi nejpopovolanějšími - zkušenými specialisty z Celního ředitelství Praha. Oddělení poradenství Celního ředitelství Praha poskytlo ve dnech 23.6.2005 a 30.6.2005 žalobci formou emailu písemnou informaci, podle které se přenosná rádia kombinovaná s CD nebo MC přehrávačem, s vestavěnými reproduktory, na baterii i síť, zařazují se do podpoložky 85273119. Žalobce tuto informaci respektoval a v dobré víře se jí řídil. V průběhu následné kontroly zahájené dne 21.9.2007 však žalovaný zpochybnil zařazení předmětného zboží do uvedené podpoložky celního tarifu, neboť dospěl k závěru, že správné zařazení odpovídalo podpoložce 85271310. Ačkoliv žalobce ústně i písemně upozornil pracovníky žalovaného provádějící následnou kontrolu na skutečnost, že se při sazebním zařazení zboží řídil písemnou informací získanou právě od žalovaného, tato okolnost nebyla vzata v úvahu a celní úřad vydal dne 7.1.2008 rozhodnutí o doměření cla. Také v odvolání podaném proti dodatečným platebním výměrům žalobce upozornil na to, že při dovozu předmětného zboží jednal v dobré víře a postupoval podle písemné informace vydané žalovaným. Doložil, že jsou splněny podmínky pro uplatnění článku 220 odst. 2 písm. b) nařízení Rady (EHS) č. 2913/1992, kterým se vydává celní kodex Společenství (dále jen „celní kodex“), podle kterého se dodatečné zaúčtování cla neprovede, pokud částka cla dlužného ze zákona nebyla zaúčtována následkem chyby ze strany celních orgánů, kterou nemohla osoba povinná zaplatit clo rozumným způsobem zjistit, a pokud tato osoba jednala v dobré víře a dodržela všechna ustanovení platných předpisů týkající se celního prohlášení. Žalobce se v této souvislosti dovolává výkladu citovaného ustanovení publikovaného Evropskou komisí v „Informačním dokumentu o použití čl. 220 odst. 2 písm. b) a článku 239 celního kodexu Společenství“ (dále jen „výkladové stanovisko Evropské komise“), ze kterého vyplývá, že clo se dodatečně nezaúčtuje, jsou-li splněny čtyři podmínky:

- a) nezaúčtování vyplývá z chyby ze strany celních orgánů,
- b) chybu nemohla osoba povinná zaplatit clo rozumným způsobem zjistit,
- c) osoba povinná zaplatit clo dodržela všechna ustanovení platných předpisů týkající se celního prohlášení.
- d) osoba povinná zaplatit clo jednala v dobré víře.

Co se týče podmínky ad/a, žalobce uvádí, že se na sazební zařazení dováženého zboží písemně zeptal odborníků z oddělení poradenství Celního ředitelství Praha, obdržel od nich písemné stanovisko ve formě emailové zprávy a postupoval v souladu s ním. V žádosti o poskytnutí písemné informace o sazebním zařazení zboží uvedl přesný a úplný popis předmětného zboží a žádost o informaci adresoval kompetentnímu celnímu orgánu prostřednictvím jím zveřejněného kontaktu. Při následné kontrole prováděné pracovníky jiného oddělení žalovaného bylo zjištěno, že předmětné zboží mělo být správně zařazeno do jiné podpoložky a že písemná informace podaná dříve žalobci byla chybná. Je tak zřejmé, že podáním nesprávně písemné informace formou emailové zprávy zaslané z oddělení poradenství Celního ředitelství Praha došlo k aktivní chybě ze strany celních orgánů.

Co se týče podmínky ad/b, žalobce nemohl rozumným způsobem zjistit, že písemné stanovisko vydané celními orgány není správné. Výklad nomenklatury celního tarifu není v tomto případě jednoduchý ani jednoznačný. Samotná skutečnost, že odborníci zabývající se poradenskou činností v rámci celního ředitelství vydali písemné stanovisko, které se později ukázalo jako nesprávné, je důkazem toho, že sazební zařazení předmětného zboží nebylo jednoznačné ani pro celní specialisty. Je tedy zřejmé, že chybu, které se dopustili specializovaní celní úředníci, nemohl žalobce rozumným způsobem odhalit.

Pokud jde o podmínku ad/c, žalobce předložil celním orgánům veškeré informace a dokumenty stanovené celními předpisy, které mohl znát a získat. K celnímu prohlášení byly předloženy požadované obchodní doklady specifikující zboží. Celní prohlášení byla předkládána řádně a včas a vyměřený celní dluh byl uhrazen ve stanovené termínu.

Ve vztahu k podmínce ad/d žalobce uvedl, že výše uvedená tvrzení, předložené důkazy a popis situace dostatečně prokazují, že jednal v dobré víře, když v kontrolovaném období používal sazební zařazení písemně potvrzené žalovaným. Svým postupem neměl v úmyslu porušit celní předpisy ani krátiť dovozní clo; naopak jednal s náležitou péčí, když zařazení předmětného zboží konzultoval s kompetentními orgány a následně respektoval jejich odborné stanovisko. Ihned po zjištění, že žalovaný změnil názor na klasifikaci předmětného zboží, učinil žalobce všechny kroky nezbytné k nápravě.

Se skutečností, že vydal nesprávnou písemnou informaci o sazebním zařazení zboží, kterou žalobce uvedl v omyl, se žalovaný, jakožto odvolací orgán v napadených rozhodnutích vypořádal tím způsobem, že „se jedná o názor pracovníka z poradenství, nikoliv o závazné písemné stanovisko,“ přičemž odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) č.j. 1Afs 27/2008-97 ze dne 30.7.2008, v němž soud s odvoláním na ustálenou judikaturu Evropského soudního dvora (dále jen „ESD“) konstatoval, že za chybu celního orgánu se nepovažuje ani chybná informace poskytnutá pracovníkem celního orgánu ústně, včetně informací poskytnutých telefonem. K tomu žalobce namítl, že informaci poskytnutou písemně, odeslanou z emailové adresy zřízené celním orgánem za účele poskytování rad a výkladu celních předpisů dovozcům a vývozcům, nelze pokládat za ústní ani telefonickou informaci a nelze souhlasit s tím, že se jedná o pouhý názor pracovníka z poradenství. Podle výše zmíněného výkladového stanoviska Evropské komise k použití článku 220 odst. 2

písm. b) celního kodexu každý orgán, který v rámci své působnosti poskytuje údaje, které jsou zaúčtovány pro vybrání cla, a který tedy může vyvolat oprávněnou důvěru osoby povinné zaplatit clo, musí být považován za celní orgán. Písemná informace o celní klasifikaci zboží, získaná na základě dostatečného popisu zboží z oficiálního poradenského kontaktu Celního ředitelství Praha, zcela oprávněně vyvolala důvěru žalobce, který tuto informaci respektoval a řídil se jí.

Žalovaný z uvedeného odkazu na rozsudek NSS, respektive na ustálenou judikaturu ESD dovodil, že za chybu orgánu celní správy by se dalo považovat pouze vydání závazné informace o sazebním zařazení zboží a dospěl k závěru, že pouze existence závazné informace podle článku 12 celního kodexu by mohla založit dobrou víru žalobce. S tímto názorem však žalobce nesouhlasí. Podle výkladového stanoviska Evropské komise se za chyby celních orgánů ve smyslu článku 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu považují chyby ve výkladu nebo v použití příslušných právních předpisů. Závěr žalovaného je v rozporu i s obecným chápáním pojmu dobrá víra. Nemá-li mít dovozce dobrou víru v písemnou informaci získanou formou emailové zprávy od pracovníka poradenství Celního ředitelství Praha, je otázka, za jakým účelem je takové poradenství poskytováno a emailový kontakt zřizován.

Žalobce v dané věci nepožádal o vydání závazné informace, neboť v první řadě neměl žádné pochybnosti o tom, že sazební zařazení zboží písemně potvrzené žalovaným je správné. Dalším důvodem byla skutečnost, že vydávání závazných informací trvá zpravidla tři a více měsíců. Žalobce nemůže odložit plánované obchodní transakce o několik měsíců a vyčkávat na potvrzení správnosti sazebního zařazení zboží. Žalobce v neposlední řadě každoročně rozšiřuje sortiment dováženého zboží o cca 4 000 nových výrobků, z nichž naprostá většina není výslovně uvedena v nomenklatuře celního tarifu a určení jejich správné klasifikace by se tudíž dalo pokládat za diskutabilní. Pro žalobce není kapacitně únosné ani rozumně možné, aby podával žádosti o závazné informace pro každý z tisíců nových výrobků. Takové počínání by bylo ve výrazném nepoměru i ke kapacitám příslušného celního orgánu podávajícího závazné informace o sazebním zařazení zboží. Pokud by žalobce požadoval vydání závazných informací pro všechny nově dovážené výrobky, pak by jako jediný dovozce svými žádostmi několikanásobně překročil celkový počet závazných informací vydaných v celé České republice.

Žalobce je i nadále přesvědčen o tom, že v daném případě jednal v dobré víře a že došlo k chybě na straně celních orgánů, kterou nemohl rozumným způsobem rozpoznat. Na závěr dodal, že společně se žalobou podal na Generální ředitelství cel žádost o přezkum napadených rozhodnutí podle § 55b zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“).

Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Ve vyjádření k žalobě konstatoval, že žalobní body jsou do značné míry shodné s důvody uplatněnými žalobcem v odvolání proti dodatečným platebním výměrům. Žalovaný proto poukázal na napadená rozhodnutí, v nichž bylo žalobci vysvětleno, že podle článku 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu musí splňovat tři kumulativní podmínky, což ale žalobce nesplňoval. Dále žalovaný k věci samé uvedl, že oddělení poradenství poskytlo žalobci písemnou informaci o sazebním zařazení zboží pouze jako informaci obecnou. Žalobce neposkytl oddělení poradenství žádné doklady o zboží, např. technickou dokumentaci, kupní smlouvu, vzorek zboží apod. V daném případě se tak jedná o informaci orgánu celní správy obdobnou té, která je zmíněna v rozsudku NSS č.j. 1Afs 27/2008-97. Údaje, které žalobce poskytl oddělení poradenství,

neumožňovaly odhalit nesprávné sazební zařazení, neboť žalobce neposkytl celním orgánům žádné podklady. Co se týče druhé podmínky uvedené v článku 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu, podle níž chyba, které se dopustily celní orgány, nemohla být osobou povinnou zaplatit clo jednající v dobré víře přiměřeným způsobem zjištěna, musí být charakter chyb, kterých se dopustily příslušné celní orgány, posuzován s přihlédnutím k povaze chyb, profesní zkušenosti dotčených subjektů a řádné péči. Je třeba zkoumat, zda činnost dotčeného subjektu spočívá v podstatné míře v dovozu a zda má dotčený subjekt předchozí zkušenosti s výkonem těchto činností. Obecně platí nepřímá úměra mezi složitostí relevantní právní úpravy a dobrou vírou dotčené osoby. Celní kodex v článku 12 stanoví, že závazná informace o sazebním zařazení zboží je závazná pro celní orgány ve vztahu k osobě, které byla informace vydána, pouze pro účely sazebního zařazení zboží. Z toho je zřejmé, že pokud by žalobce odkazoval na vydanou závaznou informaci, bezpochyby by jednal v dobré víře a nemohl by přiměřeným způsobem zjistit chybu, které se celní orgány dopustily, neboť údaje uvedené v závazné informaci by se považovaly za chybu ze strany celních orgánů. Pokud žalobce jako profesionální obchodník hodlal dovážet zboží po delší časové období a ve větším množství a nebyl si jist jeho sazebním zařazením, řádná péče jakožto předpoklad pro aplikaci druhé podmínky zmíněného článku celního kodexu mohla spočívat právě v pořízení závazné informace. Žalobce jako profesionální odborník a deklarant zabývající se vyplňováním celních prohlášení měl vědět, že k dováženému zboží se vztahují právní předpisy, a to celní sazebník Evropských společenství, celní kodex, kde je upraven institut závazné informace o sazebním zařazení zboží a nikoliv se spoléhat na obecnou radu vydanou bez předložení jakýchkoliv dokladů.

V doplnění žaloby ze dne 16.12.2009 žalobce předně konstatoval, že Generální ředitelství cel rozhodnutím ze dne 9.11.2009 zamítlo jeho žádost o přezkoumání napadených rozhodnutí. Za podstatu žaloby označil snahu dovolat se ochrany legitimního očekávání osoby povinné platit clo s tím, že předvídatelnost práva, právní jistota a z ní vyplývající princip ochrany důvěry občanů v právo a jeho řádný výkon státní mocí patří mezi základní pilíře právního státu. Zopakoval, že žalovaný mu nejprve prokazatelně poskytl chybnou informaci ohledně klasifikace zboží a poté dal podnět k doměření cla žalobci, který se touto informací řídil. Když se žalobce proti doměření cla odvolal, žalovaný se namísto uznání vlastní chyby soustředil na argumentaci, že jím poskytnutá informace nebyla chybou celních orgánů, ale soukromým názorem celníka.

Žalobce následně v doplnění žaloby polemizuje se závěry Generálního ředitelství cel obsaženými v rozhodnutí ze dne 9.11.2009 o zamítnutí jeho žádosti o přezkum napadených rozhodnutí. K argumentaci správního orgánu, že chybná nezávazná informace poskytnutá pracovníkem celního orgánu ústně, telefonicky či písemně nemůže být považována za chybu celního orgánu, žalobce namítl, že informaci poskytnutou písemně, odeslanou z emailové adresy žalovaného pokládal za důvěryhodnou informaci, a proto se jí řídil. V této souvislosti se žalobce dovolává rozsudku ESD ze dne 27.6.1991 C-348/89 ve věci *Mecanarte-Metalúrgica da Lagoa Lld.*, podle něhož pojem chyba není omezen pouze na chybu ve výpočtu nebo při opisování, ale zahrnuje jakýkoliv druh chyby, která ovlivní předmětné rozhodnutí, jako např. nesprávný výklad nebo uplatnění příslušných právních předpisů. V témže rozhodnutí ESD uvedl, že každý orgán, který v rámci své působnosti poskytuje informace, jenž jsou relevantní pro výběr cla, který tedy může vyvolat oprávněnou důvěru osoby povinné zaplatit clo, musí být považován za kompetentní orgán. K argumentaci správního orgánu, že se jednalo více méně o soukromou korespondenci mezi dvěma osobami, a to vzhledem k neformálnosti emailových zpráv a oslovení ve 2 osobě jednotného čísla, žalobce podotkl, že konzultace s pracovníkem poradenství Celního ředitelství Praha rozhodně

nepovažoval za soukromou korespondenci, což je patrné jak z obsahu a formy vznesených dotazů (jde o žádosti o informace podané jménem obchodní firmy), tak i z emailových adres. Korespondence se neuskutečnila mezi soukromými adresami, ale mezi firemní adresou žalobce jakožto tazatele a adresou poradenstvi1701@cs.mfcr.cz zřízenou žalovaným. Ing. M. S., který dotaz jménem žalobce podával, není v příbuzenském ani jinak blízkém poměru k pracovníku Celního ředitelství Praha Bc. P. D., který na dotaz odpovídal. Tykají si, protože spolu často diskutují o klasifikaci dováženého zboží a souvisejících celních otázkách. Žalobce pokládá Bc. P. D. za zkušeného celníka a nedomnívá se, že jejich dlouhodobá spolupráce by mohla jakkoliv ovlivnit obsah poskytnuté rady nebo snížit její důvěryhodnost. Skutečnost, že jmenovaný pracovník Celního ředitelství Praha odpověděl neformálně na formální žádost o informaci, proto nijak neovlivnila oprávněné očekávání žalobce a jeho dobrou víru ve správnost a pravdivost získané informace. Argumentaci správního orgánu, že žadatel provedl popis zboží velmi stručně, bez bližší technické specifikace k jednotlivým druhům, a proto nelze tyto emailové zprávy považovat za podání oficiálního písemného stanoviska celních orgánů, ale pouze za osobní názor vyslovený pracovníkem příslušného oddělení Celního ředitelství Praha, považuje žalobce za nesprávnou. Nesouhlasí s tvrzením Generálního ředitelství cel, že popis předmětného zboží byl nedostatečný, neboť popis obsahoval všechny informace rozhodující pro sazební zařazení zboží do podpoložky 85271310. Z popisu zboží je jednoznačné, že se jedná o přístroje schopné provozu bez vnějšího zdroje napájení (na baterii). Tvrzení Generálního ředitelství cel, že dotaz žalobce neobsahoval technické specifikace rozhodující pro správné sazební zařazení zboží, tedy není pravdivé. I kdyby tomu tak bylo, žalobce by oprávněně očekával, že zkušený pracovník Celního ředitelství Praha by neposkytl informaci o sazebním zařazení na základě neúplných údajů a vyžádal by si chybějící informace.

Žalobce nesouhlasí ani se zúženým výkladem ustanovení článku 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu v tom smyslu, že za chybu celních orgánů lze pokládat pouze vydání chybné závazné informace. Nedoměření cla z titulu držení nesprávné, respektive chybné a později zrušené závazné informace totiž vyplývá přímo z článku 12 celního kodexu, takže článek 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu musí logicky dopadat na jiné případy nedoměření cla, nežli jsou případy z titulu držení chybné závazné informace. V opačném případě by ustanovení článku 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu celního kodexu nedopadalo na vůbec žádné případy, což by postrádalo logický smysl. Z téhož důvodu žalobce nesouhlasí s tím, že za jednání v dobré víře ve smyslu článku 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu lze pokládat pouze případy, kdy si dovozce vyžádá závaznou informaci o sazebním zařazení zboží, ani s tím, že pouze žádostí o vydání závazné informace lze zajistit řádnou péči, která je předpokladem pro aplikaci druhé podmínky článku 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu. Dle názoru žalobce se článek 220 odst. 2 celního kodexu uplatní právě v těch případech, kdy nelze využít práv vyplývajících z článku 12 celního kodexu pro držitele závazných informací, tj. v případech, kdy žádost o vydání závazné informace nebyla podána. V tomto směru se žalobce dovolává rozsudku ESD ze dne 1.4.1993 C-250/91 ve věci Hewlett Packard France, v němž soud označil za neobhájitelný názor, že obchodník musí v takovém případě získat potvrzení informace od kompetentních celních orgánů nebo sám požádat o vydání informace o klasifikaci v členském státu dovozu. Takový požadavek by byl neslučitelný s cílem vydávání informací o klasifikaci, kterým je umožnit obchodníkům, aby zjistili, jaké clo budou platit za zboží, jenž hodlají dovážet. Je to postup, jakého obchodník může využít, pokud má pochybnosti o klasifikaci zboží, avšak nikoliv postup, který musí použít, aby prokázal, že jednal s náležitou péčí při předložení celních prohlášení.

K názoru Generálního ředitelství cel, že výkladové stanovisko Evropské komise k článku 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu má pouze informativní charakter, žalobce poznamenal, že toto stanovisko vydala Evropská komise a zveřejnila jej na svých webových stránkách v úředních jazycích českých zemí EU právě za účelem sjednocení výkladu a uplatňování práva ve všech zemích EU. V úvodu tohoto dokumentu je vyjádřen jeho hlavní cíl, jímž je zajistit stejné použití pravidel o nezaúčtování cla, jeho vrácení a prominutí v celém Společenství. Nejedná se o právní předpis, ale o dokument, který přehledně rekapituluje jednotlivé zásady, podle kterých by měly postupovat všechny orgány a instituce v rámci EU, které rozhodují o nedoměření, vrácení nebo prominutí cla. Tyto zásady vycházejí z judikatury ESD, Soudu prvního stupně a z rozhodnutí přijatých Evropskou komisí.

Žalobce je i nadále přesvědčen, že splnil podmínky pro uplatnění článku 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu, neboť jednal v dobré víře podle písemné rady poskytnuté mu celními orgány, která se následně ukázala být nesprávnou. Ačkoliv využil všechny řádné i mimořádné opravné prostředky, nedomohl se ochrany svých práv, zejména práva na legitimní očekávání, že nebude sankcionován dodatečnou platnou cla za chyby, již se dopustily celní orgány. Právě pro účely uplatnění této zásady vznikl článek 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu.

Ve vyjádření k doplnění žaloby žalovaný uvedl, že informace o sazebním zařazení předmětného zboží byla žalobci poskytnuta e-mailem prostřednictvím služby poradenství, zřízené celními orgány za účelem poskytování rad a výkladu celních předpisů. Jedná se o informaci, které není nijak závazná; jde pouze o radu poskytnutou dovozci, který s touto radou může naložit zcela dle svého uvážení. Informací, která je relevantní pro výběr cla, je v souladu s článkem 12 celního kodexu závazná informace o sazebním zařazení zboží vydávaná Celním ředitelstvím Praha. Závazná informace o sazebním zařazení zboží je vydávána formou rozhodnutí, je závazná pro celní orgány pro zboží, u něhož byly splněny celní formalities a je platná po dobu 6 let. Pokud měl žalobce pochybnosti o sazebním zařazení zboží, mohl využít možnosti požádat o vydání závazné informace o sazebním zařazení zboží, a to zejména vzhledem k počtu plánovaných dovozů předmětného zboží, které byly uskutečněny v průběhu dvou let. Žalobce vycházel z názoru, který mu byl poskytnut e-mailem ve dnech 23.6.2005 a 30.6.2005, po celou dobu dovozů předmětného zboží, i když platnost poskytnuté rady nebyla nijak časově určena a tato nemohla být změněna ani v návaznosti na případné legislativní změny. Také z toho dle žalovaného vyplývá nezávaznost poskytnuté rady, jejíž využití v celním řízení bylo zcela na uvážení žalobce. Starost žalobce o zatížení celních orgánů při podání žádosti o závaznou informaci o sazebním zařazení zboží není na místě. Relevantní není ani argumentace žalobce, že vydání závazné informace o sazebním zařazení zboží trvá 3 měsíce a déle. Žalovaný v této souvislosti poznamenal, že do současnosti bylo žalobci celní správou vydáno 36 závazných informací o sazebním zařazení zboží a pouze v osmi případech byla překročena doba tří měsíců pro jejich vydání, a to z důvodu nutnosti provedení laboratorních analýz nezbytných pro správné sazební zařazení potravinových výrobků. V polovině případů byly závazné informace vydány za dobu kratší než jeden měsíc. Žalovaný dále poznamenal, že k nesprávnému sazebnímu zařazení předmětného zboží došlo na základě údaje, že se jedná o přístroj na síť a baterii, což v celním sazebníku odpovídá znění „provozní schopné bez vnějšího zdroje napájení.“ Ani jeden z těchto údajů (na síť a baterii, provozní schopné bez vnějšího zdroje napájení) nebyl uveden v celním prohlášení ani v příložených dokladech, i když ze spisového materiálu je zřejmé, že žalobce věděl o nezbytnosti uvedení těchto údajů pro sazební zařazení předmětného zboží. V řízení o celních prohlášeních nebylo možné na základě předložených dokladů rozeznat, že se jedná o přístroj schopný provozu bez vnějšího zdroje napájení (na síť a baterii).

Informaci poskytnutou žalobci e-mailovou zprávou považuje žalovaný za informaci toliko obecnou, kterou nelze považovat za chybu ve smyslu článku 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu. Žalobce jako profesionální deklarant v oboru celnictví měl vědět o úpravě institutu vydání závazné informace o sazebním zařazení zboží v celním kodexu a měl-li potřebu požádat orgány celní správy o radu týkající se sazebního zařazení konkrétního druhu zboží, měl podat žádost o závaznou informaci o jeho sazebním zařazení, nikoliv žádat celní orgány obecně prostřednictvím celního poradenství.

Žalovaný v doplňujícím vyjádření dále poukázal na to, že v celních prohlášeních (JSD) žalobce v kolonce 31 uvedl jako název zboží „kombinované rádio s CD přehrávačem“ a značku zboží. Rozhodující pro zařazení zboží do kombinované nomenklatury je však skutečnost, jestli je kombinované rádio s CD přehrávačem pouze na síť, nebo na baterii, anebo na baterii a síť. Pokud by bylo jenom na síť, má být zařazeno do podpoložky kombinované nomenklatury 8527311900, pokud je na baterii, nebo na baterii a síť, má být zařazeno do podpoložky kombinované nomenklatury 8527131000. Zboží bylo v kolonce 31 JSD popsáno v rozporu s nařízením Komise (EHS) č. 2454/93 přílohy č. 37, kterým se provádí celní kodex, neboť tento popis není pro účely sazebního zařazení dostatečně přesný; není dostatečně přesný ani pro účely ztotožnění zboží. Žalobce neuvedl v kolonce 31 JSD popis zboží, podle kterého lze zboží správně zařadit do příslušné podpoložky kombinované nomenklatury, neboť neuvedl jestli kombinované rádio s CD přehrávačem je na síť, nebo na baterii, anebo na baterii a síť, třebaže tyto skutečnosti jsou rozhodujícím faktorem pro rozlišení sazebního zařazení předmětného zboží. Popis zboží, tak jak byl uveden v e-mailovém dotazu adresovaném žalobcem Celnímu ředitelství Praha, nebyl v celních prohlášeních (JSD) uveden. Následnou kontrolou bylo zjištěno, že se jedná o kombinovaná rádia s CD přehrávačem na baterii a síť (ve znění celního sazebníku provozuschopná bez vnějšího zdroje napájení), jimž odpovídá podpoložka kombinované nomenklatury 8527131000. Chybný údaj o popisu zboží v JSD učinil sám žalobce a nikoliv orgán celní správy, a částka dlužného cla tudíž nebyla zaúčtována následkem chyby ze strany celních orgánů. I když je žalovaný přesvědčen o tom, že informace podaná žalobci pracovníkem poradenství byla pouze obecná, pokládá za nesporné, že žalobce nepostupoval v souladu s poskytnutou radou, neboť v JSD neuvedl ten popis zboží, který je obsažen v jeho e-mailovém dotazu.

Při ústním jednání před soudem setrvali účastníci na svých procesních stanoviscích. Žalobce zopakoval, že vzhledem k množství jím dovážených výrobků nebylo možné, aby si ohledně každého z nich vyžadoval u orgánů celní správy závaznou informaci o sazebním zařazení zboží. Na poradenskou linku žalobce v roce 2006 vznesl oficiální cestou jasný dotaz ohledně sazebního zařazení konkrétního výrobku a získal požadovanou odpověď. V souladu s ní pak v letech 2006-2007 postupoval při dovozu předmětného zboží, a to až do doby, kdy u něj byla provedena kontrola, jejímž výsledkem byl závěr o nutnosti zařazení tohoto zboží do jiného tarifního kódu. Podle žalobce existují dvě možnosti získání informací o tom, jak zboží zařazovat. Jednak je to závazná informace o sazebním zařazení zboží, jejíž získání je složitým a nákladným procesem. Při využití tohoto institutu má však subjekt stoprocentní jistotu, že mu nemůže být doměřeno clo, jestliže se podle závazné informace chová. Dalším institutem je článek 220 celního kodexu, který řeší nedoměření cla z hlediska dobré víry. Podle judikatury ESD není podmínkou dobré víry dovozce existence závazné informace o sazebním zařazení zboží. Žalobce získal informaci o zařazení předmětného zboží z oficiální linky celní správy, jednal v dobré víře, a to, že neměl závaznou informaci, ještě neznamená, že nebyly naplněny podmínky článku 220 celního kodexu. V jeho případě evidentně došlo k chybě na straně

celníků, když z celního ředitelství obdržel e-mailovou zprávou nesprávnou informaci o sazebním zařazení zboží. Popis výrobku v e-mailovém dotazu adresovaném celnímu ředitelství Praha byl přesný a obsahoval uvedení rozhodujících parametrů. Jestliže sekce poradenství celního ředitelství nemá oprávnění poskytovat informace o zařazení zboží do určité podpoložky, je to interní záležitost žalovaného, který má vnitřními předpisy upravit, jaké rady lze touto cestou dovozcům poskytovat. Jestliže žalobce uvěřil radě, kterou získal z poradenské infolinky žalovaného, nebylo na místě, aby mu bylo doučtováno clo. Žalobce dále při jednání uvedl, že má povědomost o tom, že orgány celní správy nezvládají vydávání závazných informací o sazebním zařazení zboží. Správnost zařazení konkrétního zboží je pro žalobce určující otázkou z hlediska kalkulace ceny zboží na vnitřním trhu. Žalovaný při jednání přisvědčil tomu, že celní zařazení zboží pod určitou podpoložku celního sazebníku je velmi složité a vyžaduje procesní znalosti. Tím spíše měl žalobce podat žádost o poskytnutí závazné informace a nepostupovat cestou poradenské služby, která poskytuje pouze obecné informace týkající se postupu celní správy při dovozu zboží. Pracovník poradenské služby v daném případě poskytl žalobci informace na základě obecné žádosti a na základě ne zcela přesného popisu zboží, který ani nebyl doložen příslušnými doklady. Žalovaný nesouhlasí s tím, že by celní správa byla pomalá při vydávání závazných informací o sazebním zařazení zboží. V souladu s názorem vysloveným v rozsudku NSS č.j. 1Af 27/2008 patří mezi obecné a nezávazné informace poskytované celní správou informace ústní nebo telefonické. Stejně povahy je též informace získaná e-mailem z poradenské linky. Žalovaný dále považuje za podstatné, že popis zboží uvedený v e-mailové žádosti žalobce byl jiný než popis tohoto zboží v JSD.

Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s.ř.s.).

Ze správního spisu předloženého soudu žalovaným vyplynuly tyto skutečnosti významné pro posouzení věci:

V jednotných celních deklaracích vztahujících se k dovozu předmětného zboží žalobce v kolonce 31 popsal zboží slovy „kombinované rádio s CD přehrávačem“ s uvedením značky výrobce, popřípadě slovy „rádio s CD“, nebo „rádio kombinované s CD“, s označením značky výrobce.

Podle kontrolního protokolu o provedení následné kontroly ze dne 18.12.2007 bylo zjištěno, že u žalobce došlo k chybnému sazebnímu zařazování předmětných typů rádií značky Sencor, Sanyo. Kombinovaná rádia s CD přehrávačem a CD/MP3 přehrávačem s FM tunerem měla být správně zařazena do podpoložky 8527131000 kombinované nomenklatury, nikoliv do podpoložky 8527311900. Žalobce ve vyjádření k výsledku uvedenému v protokolu o kontrole konstatoval, že informace, které obdržel z poradenské linky žalovaného, jsou rozdílné v porovnání se závěry kontrolní skupiny.

V písemném vyjádření ze dne 8.1.2008 ke kontrolnímu protokolu žalobce uvedl, že v době dovozu předmětného zboží a předkládání celních prohlášení na propuštění zboží do volného oběhu neměl v úmyslu uvádět nesprávné údaje ani krátit dovozní clo a klasifikaci zboží konzultoval s celními orgány. Požádal o sazební zařazení specialisty z oddělení poradenství Celního ředitelství Praha. Dne 31.6.2005 obdržel písemnou odpověď z e-mailové adresy poradenstvi1701@cs.mfcr.cz, podle které se předmětné zboží zařazuje do kódu

8527311900 a postupoval v souladu s touto písemnou informací. Z uvedeného je zřejmé, že jednal v dobré víře, když používal sazební zařazení stvrzené stanoviskem Celního ředitelství Praha. Ihned po zjištění, že došlo ke změně výkladu klasifikace předmětného zboží, učinil žalobce všechny kroky nezbytné k nápravě. Jako přílohu ke svému vyjádření žalobce připojil kopii e-mailové korespondence mezi e-mailovými adresami martin.smrcka@faster.cz a poradenstvi1701@cs.mfcr.cz ze dne 29.6.2005 a ze dne 23.6.2005, v níž Ing. Smrčkovi ze společnosti žalobce sděluje Bc. P.D. z oddělení 12 podpory řízení Celního ředitelství Praha názor na sazební zařazení kombinovaných přenosných rádií s CD a MC, na baterii a síť, s vestavěnými reproduktory, které podle něj patří do podpoložky 8527311900.

Proti dodatečným platebním výměrům ze dne 7.1.2008 podal žalobce odvolání, v němž se dovolává aplikace článku 220 odst. 1 písm. b) celního kodexu s tím, že všechny čtyři podmínky pro dodatečné nezaúčtování cla zakotvené v tomto ustanovení byly podle něj splněny. Žalobce opětovně poukázal na e-mailovou korespondenci s poradenskou linkou Celního ředitelství Praha a uvedl, že jednal v dobré víře, když používal sazební zařazení potvrzené stanoviskem Celního ředitelství Praha. Má za to, že nemohl rozumným způsobem zjistit nesprávnost uvedeného stanoviska.

Napadenými rozhodnutími žalovaný zamítl odvolání podané žalobcem proti výše uvedeným dodatečným platebním výměrům. V odůvodnění napadených rozhodnutí žalovaný konstatoval, že dne 7.11.2005 celní úřad propustil žalobci zboží do celního režimu volného oběhu. Následnou kontrolou bylo zjištěno nesprávné sazební zařazení zboží do podpoložky kombinované nomenklatury 8527311900, když správná podpoložka je 8527131000. Ve vztahu k jednotlivým odvolacím důvodům žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že písemná odpověď žalobci z e-mailové adresy od specialisty z oddělení poradenství Celního ředitelství Praha, který doporučil zařadit předmětné zboží do podpoložky kombinované nomenklatury 8527311900, představuje názor pracovníka z poradenství, nikoliv závazné písemné stanovisko, tak jak je upraveno v celním kodexu a následně dle prováděcího předpisu - nařízení Komise (EHS) č. 2454/93. Informace o sazebním zařazení zboží poskytnutá žalobci pracovníkem poradenství nebyla závazná, ale jednalo se pouze o návrh na sazební zařazení, což je uvedeno i v e-mailové informaci. Pokud jde o žalobcem namítaný článek 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu, k jeho aplikaci je nutné splnit tři kumulativní podmínky. Nejprve je třeba, aby clo nebylo vybráno následkem chyby ze strany samotných příslušných orgánů, dále aby chyba, které se dopustily tyto orgány, nemohla být osobou povinnou zaplatit clo jednající v dobré víře přiměřeným způsobem zjištěna, a konečně aby tato osoba dodržela všechna ustanovení platných předpisů týkající se jejího celního prohlášení. Pouze jsou-li tyto tři podmínky splněny, má osoba povinná zaplatit clo právo na to, aby clo nebylo vybráno poté, co zboží bylo propuštěno. Žalovaný na tomto místě odkázal na rozsudek NSS ze dne 30.7.2008, č.j. 1Afs 27/2008-97 s tím, že v uvedeném rozsudku je rovněž předmětem posouzení případ, kdy deklarant zařadil zboží do podpoložky kombinované nomenklatury po konzultaci s celním úřadem. NSS ve zmíněném rozsudku uvedl, že jakkoliv jeho judikatura k článku 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu dosud neexistuje, poskytuje dostatečnou odpověď početná a ustálená judikatura ESD, kterou jsou české správní soudy vázány. K první z výše zmíněných podmínek lze uvést, že právo na to, aby dovozní clo nebylo vybráno poté, co bylo zboží propuštěno, zakládají pouze chyby přičitatelné aktivnímu jednání příslušných orgánů. Z rozhodovací praxe je přitom zřejmé, že za chybu celního orgánu se nepovažuje ani chybná informace poskytnutá pracovníkem celního orgánu ústně, včetně informací poskytnutých telefonem, které nezavazují celní orgán. V daném případě byla žalobci poskytnuta informace e-mailovou zprávou. Za chybu orgánů celní správy by se dalo považovat pouze vydání závazné informace o sazebním zařazení zboží

podle článku 12 celního kodexu, kterou orgány celní správy potvrzují, že určitý druh zboží se zařazuje do konkrétní podpoložky kombinované nomenklatury. Bylo na žalobci, aby požádal celní orgány o závaznou informaci podle článku 12 celního kodexu, která by potvrdila správnost provedení zařazení zboží. Ke druhé z výše uvedených podmínek NSS v rozsudku uvedl, že charakter chyby, které se dopustily příslušné celní orgány, musí být posuzován s přihlédnutím k povaze chyby, profesní zkušenosti dotčených subjektů a řádné péči, kterou prokázaly. Pouze existence závazné informace podle článku 12 celního kodexu by mohla založit dobrou víru. V rozsudku NSS je též konstatováno, že řádná péče stěžovatelky jako předpoklad pro aplikaci druhé podmínky zmíněného článku celního kodexu mohla spočívat v pořízení závazné informace. Dobré víry by se tak žalobce mohl dovolávat např. tehdy, pokud by na základě této informace jednal a celní orgány by následně zjistily, že závěry vyplývající z této informace jsou chybné. Pokud jde o třetí podmínku, podle níž musí daná osoba dodržet všechna ustanovení platných předpisů týkající se jejího celního prohlášení, lze konstatovat, že pouhé nesprávné zařazení zboží samo o sobě není porušením této podmínky aplikace článku 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu. Z výše uvedeného dle žalovaného vyplývá, že žalobce nesplňuje dvě ze tří podmínek zakotvených v článku 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu, a proto uvedené ustanovení nelze použít.

V posuzované věci vyšel soud z následně uvedené právní úpravy:

Podle článku 62 odst. 1 celního kodexu písemné celní prohlášení musí být podáno na tiskopise odpovídajícím úřednímu vzoru předepsanému pro tento účel. Musí být podepsáno a obsahovat veškeré náležitosti nezbytné pro použití předpisů upravujících celní režim, do kterého je zboží navrženo v celním prohlášení.

Podle článku 199 odst. 1 nařízení Komise (EHS) č. 2454/93, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, aniž je dotčeno případné použití trestněprávních předpisů, má se za to, že podáním celního prohlášení podepsaného deklarantem nebo jeho zástupcem celnímu úřadu vzniká v souladu s platnými předpisy odpovědnost za

- správnost údajů uvedených v celním prohlášení,
- pravost přiložených dokladů

a

- dodržení všech povinností v souvislosti s propuštěním dotčeného zboží do daného celního režimu.

Podle § 127 odst. 1 zákona č. 13/1993 Sb., celního zákona, ve znění účinném do 30.6.2011, jsou celní orgány oprávněny po propuštění zboží do navrženého celního režimu provádět následnou kontrolu, jejímž účelem je přesvědčit se o správnosti a úplnosti údajů uvedených v celním prohlášení, pravosti dokladů k němu předložených nebo připojených a o správnosti vyměřeného cla, daní a poplatků. Při následné kontrole je také ověřována existence a pravost dokladů a pravdivost údajů vztahujících se k dovozním a vývozním operacím, případně i následným obchodním operacím se zbožím uvedeným v příslušném celním prohlášení.

Podle článku 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu s výjimkou případů uvedených v čl. 217 odst. 1 druhém a třetím pododstavci se dodatečné zaúčtování neprovede, pokud částka cla dlužného ze zákona nebyla zaúčtována následkem chyby ze strany celních orgánů, kterou nemohla osoba povinná zaplatit clo rozumným způsobem zjistit, a pokud tato osoba

jednala v dobré víře a dodržela všechna ustanovení platných předpisů týkající se celního prohlášení.

Podle článku 12 odst. 1 celního kodexu celní orgány vydávají na základě písemné žádosti závazné informace o sazebním zařazení zboží nebo závazné informace o původu zboží způsobem stanoveným postupem projednávání ve výboru.

Podle článku 12 odst. 2 celního kodexu závazná informace o sazebním zařazení zboží nebo závazná informace o původu zboží je závazná pro celní orgány ve vztahu k oprávněné osobě pouze pro účely sazebního zařazení zboží nebo určení původu zboží. Závazná informace o sazebním zařazení zboží nebo závazná informace o původu zboží je závazná pro celní orgány pouze pro zboží, u něhož byly splněny celní formality po dni vydání této závazné informace. Pokud se jde o původ zboží, rozumí se těmito formalitami formality spojené s použitím článků 22 a 27.

Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Předně je nutno zdůraznit, že žalobce žádnou námitkou nezpochybil závěr celních orgánů obou stupňů, že předmětné zboží, tj. přenosná rádia kombinovaná s CD přehrávačem, nepatří do podpoložky 8527311900 kombinované nomenklatury, ale do podpoložky 8527131000. Žalobce nečiní sporným tu skutečnost, že v písemných celních prohlášeních pochybil při zařazení předmětného zboží do příslušné podpoložky; jeho žalobní tvrzení jsou vystavěna na argumentaci, že při sazebním zařazení zboží jednal v dobré víře, neboť se řídil (chybnou) informací, která mu byla na jeho žádost poskytnuta pracovníkem oddělení poradenství Celního ředitelství Praha z e-mailové adresy poradenstvi1701@cs.mfcr.cz, a že chybu, k níž při poskytnutí této informace došlo na straně celního orgánu, nemohl rozumným způsobem zjistit. Žalobce má z uvedených důvodů za to, že v jeho případě byly splněny podmínky pro neprovedení dodatečného zaúčtování dlužné částky cla zakotvené v článku 220 odst. 2 písm. b/ celního kodexu. Soud však toto žalobcovo přesvědčení nesdílí.

NSS v rozsudku ze dne 27.9.2006, č. j. 1 Afs 16/2006 – 120 vysvětlil odlišné ekonomické funkce celního řízení o propuštění zboží do celního režimu a funkce následné kontroly ve smyslu § 127 celního zákona. Konstatoval, že celní orgány nemohou v případě každého jednotlivého dovozu vždy důkladně přezkoumávat správnost zařazení zboží do podpoložky celního sazebníku ještě předtím, než rozhodnou o propuštění do navrhovaného celního režimu. Takový přístup by vedl k zahlcení celních orgánů, a tím i ke značnému a zcela nepřijatelnému prodloužení doby čekání na propuštění zboží do příslušného režimu. Sotva lze usuzovat, že by tato výrazná překážka obchodování s dováženým zbožím mohla být v zájmu dovozců, a že by tedy mohla být vyvážena jistotou, že otázkou celního zařazení zboží se již celní orgány v budoucnu zabývat nebudou. Spravedlivou rovnováhu lze naopak vidět v tom, že celní orgány relativně rychle propustí zboží do navrhovaného režimu, aniž by přitom rozhodly o zařazení zboží do podpoložky celního sazebníku a aniž by se tím zbavovaly možnosti správnost tohoto zařazení následně zkontrolovat postupem podle § 127 celního zákona. Povaha celního řízení o propuštění zboží do celního režimu je tedy determinována ekonomickou podstatou mezinárodního oběhu zboží.

Účelem následné kontroly prováděné podle § 127 celního zákona je přesvědčit se o správnosti a úplnosti údajů uvedených v celním prohlášení. Správnost a úplnost údajů se nekontroluje pouze kvůli tomuto zjištění samotnému, ale především proto, aby bylo možno posoudit, zda clo a daň z přidané hodnoty byly vyměřeny ve správné výši. Z tohoto hlediska

není ani nijak odůvodněné restriktivní pojetí následné kontroly, která by se měla soustředit jenom na "zboží jako takové", tj. na jeho kvalitu, materiál, množství apod. *Pro zodpovězení otázky, zda clo a daň byly vyměřeny ve správné výši, má klíčový význam zařazení zboží do podpoložky celního sazebníku*; proto odpovídá smyslu a účelu tohoto institutu, pokud se následná kontrola zaměří i na něj. Tento závěr ostatně potvrzuje i znění § 127 odst. 1 celního zákona - předmětem kontroly je správnost nebo úplnost údajů, přičemž zařazení zboží do podpoložky celního sazebníku bezpochyby takovým údajem je; je-li zařazeno do jiné podpoložky, jde o zařazení nesprávné.

Nss současně v rozsudku ze dne 27.9.2006, č. j. 1 Afs 16/2006 – 120 odmítl, že by za správnost zařazení zboží nesl odpovědnost celní úřad, který zařazení pod položku celního sazebníku "schválil" v rámci svého rozhodování o propuštění zboží do určitého celního režimu. Předmětem řízení o propuštění zboží do určitého režimu totiž není schvalování celního zařazení zboží; předmětem rozhodování celního úřadu není "schválení zařazení zboží do položky celního sazebníku" tak, jak jej provedl žalobce, ale právě otázka, zda jsou splněny předpoklady pro propuštění zboží do režimu volného oběhu. Pokud tedy při následné kontrole dospěje celní úřad k závěru, že celní zařazení zboží je nesprávné, a doměří z tohoto důvodu clo a daň z přidané hodnoty, nelze tvrdit, že opakovaně - a nadto opačně - posuzuje právní otázku, kterou se již jednou zabýval.

Je tedy nepochybné, že při rozhodování o propuštění zboží do volného oběhu není současně rozhodnuto o správnosti jeho zařazení podle celního sazebníku a že předmětem následné kontroly může být rovněž otázka správnosti zařazení zboží pod položku celního sazebníku. Chybné zařazení zboží zjištěné v průběhu následné kontroly pak má vliv na správnost výše cla a při zjištění pochybení je povinností celního úřadu clo doměřit ve správné výši. Odůvodňují-li následnou kontrolou zjištěné skutečnosti dodatečné vyměření celního dluhu, je nástrojem ke zjednáání nápravy dodatečný platební výměr (shodně viz rozsudek NSS ze dne 30.7.2008 č.j. 1 Afs 27/2008 – 96). Tak tomu bylo i v projednávané věci, kdy celní úřad žalobci v návaznosti na zjištění o nesprávném celním zařazení zboží učiněná při následné kontrole dodatečnými platebními výměry žalobci doměřil dlužnou částku cla.

Při rozhodování v této věci soud nemohl přehlédnout, že NSS se v rozsudku ze dne 30.7.2008 č.j. 1 Afs 27/2008 – 96 obsáhle věnoval právě otázce výkladu článku 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu, jehož aplikace se žalobce dovolává. Závěry, k nimž NSS ve zmiňovaném rozsudku dospěl, jsou plně použitelné i v nyní projednávané věci.

Článek 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu v rovině podústavního práva realizuje jednu ze základních zásad materiálního právního státu jakožto základní hodnoty právních řádů členských států EU, totiž ochranu důvěry jednotlivce v rozhodovací činnost orgánů státu, ať již jde o rozhodování orgánů moci zákonodárné, výkonné či soudní. Slovy českého Ústavního soudu tuto zásadu charakterizuje "snaha o nastolení stavu, kdy jednotlivce může důvěřovat v akty státu a v jejich věcnou správnost [...] podstatou uplatňování veřejné moci v demokratickém právním státu (čl. 1 odst. 1 Ústavy ČR) je princip dobré víry jednotlivce ve správnost aktů veřejné moci a ochrana dobré víry v nabytá práva konstituovaná akty veřejné moci, ať už v individuálním případě plynou přímo z normativního právního aktu nebo z aktu aplikace práva. Princip dobré víry působí bezprostředně v rovině subjektivního základního práva jako jeho ochrana, v rovině objektivní se pak projevuje jako princip presumpce správnosti aktu veřejné moci." Ústavněprávní význam článku 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu potvrdil též ESD, který zdůraznil, že význam tohoto ustanovení leží v ochraně legitimních očekávání.

V zásadním rozsudku ze dne 18.10.2007 C173/06 ve věci Agrover Srl, shrnul ESD svou judikaturu k článku 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu tak, že k aplikaci citovaného ustanovení je nutné splnit tři *kumulativní* podmínky. Nejprve je třeba, aby clo nebylo vybráno následkem chyby ze strany samotných příslušných orgánů, dále, aby tato chyba, které se dopustily tyto orgány, nemohla být osobou povinnou zaplatit clo jednající v dobré víře přiměřeným způsobem zjištěna, a konečně, aby tato osoba dodržela všechna ustanovení platných předpisů týkající se jejího celního prohlášení. Pouze jestliže jsou všechny tyto tři podmínky splněny, má osoba povinná zaplatit clo právo na to, aby clo nebylo vybráno poté, co bylo zboží propuštěno. K posouzení naplnění těchto podmínek nutno vzít v potaz kazuistiku ESD.

Co se týče první z výše uvedených podmínek (chyba ze strany celních orgánů), je podle ESD cílem článku 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu chránit legitimní očekávání osoby povinné zaplatit clo, pokud jde o opodstatněnost všech skutečností uvedených v rozhodnutí o vybrání nebo nevybrání cla. Legitimní očekávání osoby povinné zaplatit clo je hodné ochrany stanovené v tomto článku pouze tehdy, pokud základ, na kterém toto očekávání spočívá, způsobily "samotné" příslušné orgány. Pojem chyby přitom nelze omezit na pouhé chyby v počtech nebo v psaní, ale zahrnuje jakýkoliv typ vad *přijatých rozhodnutí*, jako je tomu především v případě nesprávného výkladu nebo nesprávného použití příslušných právních předpisů" (viz rozsudek ESD ze dne 27.6.1991 C-348/89 ve věci Mecnarte, bod 21).

ESD zdůraznil, že právo na to, aby dovozní clo nebylo vybráno poté, co bylo zboží propuštěno, zakládají pouze chyby přičitatelné aktivnímu jednání příslušných orgánů (viz bod 31 cit. rozsudku Agrover Srl, který v textu zdůraznil adjektivum "aktivní"; k tomu srov. již rozsudek v cit. věci Mecnarte, body 23-25). Jak nedávno uvedla generální advokátka Verica Trstenjak, tento požadavek v podstatě předpokládá, "že *orgány přijmou první rozhodnutí o výši cla*, poté změni názor a domnívají se, že výše cla byla špatně posouzena" (stanovisko generální advokátky Trstenjak ve věci Agrover Srl ze dne 7. června 2007, bod 33).

Ve věci žalobce však o žádné aktivní jednání celních orgánů ve shora uvedeném smyslu nešlo. Informaci, která byla žalobci na jeho žádost poskytnuta pracovníkem oddělení poradenství Celního ředitelství Praha z e-mailové adresy poradenstvi1701@cs.mfcr.cz, v žádném případě není možné považovat za rozhodnutí celního orgánu ve věci celního zařazení předmětného zboží do příslušné podpoložky kombinované nomenklatury, tím méně za rozhodnutí závazné. Soud považuje za nutné zdůraznit, že ze žádného obecně závazného právního předpisu nevyplývá závaznost této informace pro žalobce, orgány celní správy či pro kterýkoliv jiný subjekt. O tom, že se jedná toliko o nezávaznou informaci, svědčí i vlastní obsah e-mailové korespondence. Žalobce v žádosti o informaci ze dne 22.6.2005 prosí Bc. P. D. o jeho názor na zařazení určitého zboží (rádia), a v reakci na tuto žádost mu Bc. P. D. odpovídá: „Ahoj, tak ti posílám *můj návrh* sazebního zařazení.....“ Z uvedeného je zřejmé, že žalobci poskytnutá odpověď nebyla závazným rozhodnutím celního orgánu o sazebním zařazení zboží, ale pouze nezávazným návrhem tohoto zařazení, vyjadřujícím názor osloveného Bc. P. D. Žalobce (a stejně tak ani žalovaný) nebyl povinen se touto informací do budoucna řídit; bylo pouze na něm, zda se s tímto návrhem při sazebním zařazení předmětného zboží ztotožní či nikoliv.

Soud na tomto místě poukazuje na to, že i podle žalobcem zmiňovaného výkladového stanoviska Evropské komise se za chyby celních orgánů ve smyslu čl. 220 odst. 2 písm. b/

celního kodexu nepovažují chybné informace poskytnuté orgány členského státu, *které nezavazují příslušný orgán státu, kde je clo zaúčtováno.*

Zcela shodný postoj k této otázce má judikatura francouzských soudů. Francouzský Cour de cassation se v rozhodnutí Cour.de cass., n° 583, ze dne 5.4.2005 ve věci Delpierre mer et traditions SA (www.courdecassation.fr), odvolává na konstantní judikaturu ESD a dovozuje, že chybou "jsou všechna pochybení [...], jenž jsou důsledkem aktivního jednání jednak orgánů kompetentních k dodatečnému vyměření cla, jednak orgánů exportního státu, což vylučuje chyby celního prohlášení učiněného dlužníkem, s výjimkou případů, kdy nesprávnost prohlášení je výlučně způsobena nesprávnými informacemi poskytnutými samotnými celními orgány," ovšem *za podmínky závaznosti těchto informací.*

Lze tedy přisvědčit žalovanému, že chybná informace o sazebním zařazení zboží, která byla žalobci na jeho žádost poskytnuta pracovníkem oddělení poradenství Celního ředitelství Praha z e-mailové adresy poradenstvi1701@cs.mfcr.cz, má stejný (nezávazný) charakter jako chybná informace poskytnutá pracovníkem celního orgánu ústně či telefonem a nelze jí považovat za chybu celního orgánu ve smyslu čl. 220 odst. 2 písm. b/ celního kodexu.

Jak NSS rovněž konstatoval v rozsudku ze dne 30.7.2008 č.j. 1 Afs 27/2008 – 96, podmínkou toho, aby částka cla dlužného ze zákona nebyla pro účely článku 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu zaúčtována, je to, že celní prohlášení musí obsahovat všechny faktické jednotlivosti nezbytné pro aplikaci relevantních norem, takže jakákoliv následná kontrola ze strany celních orgánů již nemohla najít jakákoliv nová fakta (rozsudek ESD ze dne 22.10.1987, Foto-Frost, 341/85, Recueil, s. 4199, bod 24). *Celní prohlášení předložené povinnou osobou tedy musí být kompletní a musí obsahovat takový popis zboží se zřetelem na relevantní nomenklaturu, aby bylo možno bez dalšího odhalit jeho nesprávné sazební zařazení* (srov. rozsudek ESD ze dne 1.4.1993, Hewlett Packard France, C-250/91, Recueil, s. I-1819, body 20 a 21). Tyto podmínky však v žalobcově případě nebyly splněny. Žalobce v písemných celních prohlášeních označil v kolonce 31 předmětné zboží pouze slovy „kombinované rádio s CD přehrávačem“ s uvedením značky výrobce, popřípadě slovy „rádio s CD“, nebo „rádio kombinované s CD“, s označením značky výrobce, a takto popsanému zboží přiřadil v kolonce 33 sazební položku - zbožíový kód dle kombinované nomenklatury celního sazebníku 8527311900. Tyto údaje se ale navzájem nevylučovaly a mohly opodstatnit též původní klasifikaci, neboť ze žalobcem uvedeného popisu zboží nevyplývalo, že se jedná rozhlasové přijímače *provozuschopné bez vnějšího zdroje napájení*, což je znak určující pro zařazení těchto výrobků do jiné podpoložky kombinované nomenklatury, a sice do podpoložky 8527131000. Ve smyslu zmíněného rozsudku ESD ve věci Hewlett Packard France tedy nebylo možno bez dalšího, jen na základě označení zboží uvedeného v kolonce 31 celních prohlášení, dospět k závěru, že sazební položka v kolonce 33 je žalobcem užitá nesprávně.

Chybný (ve smyslu nedostatečný) údaj o popisu zboží v písemném celním prohlášení učinil nepochybně sám žalobce a nikoliv orgán celní správy. Vzhledem k výše uvedenému nelze hovořit o tom, že by v projednávané věci - slovy čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu – "částka cla dlužného ze zákona nebyla zaúčtována následkem chyby ze strany celních orgánů."

Pokud jde o druhou z výše uvedených podmínek (podle níž chyba, které se dopustily celní orgány, nemohla být osobou povinnou zaplatit clo jednající v dobré víře přiměřeným způsobem zjištěna), musí být zjiitelný charakter chyby, které se dopustily příslušné celní

orgány, posuzován s přihlédnutím k povaze chyby, profesní zkušenosti dotčených subjektů a řádné péči, kterou tyto subjekty prokázaly. Povaha chyby závisí na komplexnosti nebo naopak dostatečně jednoduchém charakteru dotčené právní úpravy a časovém období, během něhož orgány ve své chybě setrvaly (bod 32 shora cit. rozsudku Agrover Srl, srov. též rozsudek ESD ze dne 3.3.2005, Biegi Nahrungsmittel a Commonfood, C499/03 P, Sb. rozh. s. II751, body 47 a 48). Podle rozsudku Soudního dvora ze dne 11.11.1999, ve věci Söhl & Söhlke (C-48/98, Recueil, s. I-7877, bod 57), je třeba přezkoumat, zda činnost dotčeného subjektu spočívá v podstatné míře v dovozu a vývozu, a zda má dotčený subjekt předchozí zkušenost s výkonem těchto činností.

Nehledě k tomu, že v dané věci není splněna již první podmínka, tedy existence chyby na straně celních orgánů (viz výše), má soud za to, že není splněna ani druhá podmínka aplikace čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu. Žalobce je v daném odvětví ve smyslu shora cit. rozsudku ESD ve věci Söhl & Söhlke profesionálem, který do ČR dle vlastních tvrzení dováží řádově tisíce druhů výrobků. I kdyby snad poskytnutí chybné informace o sazebním zařazení předmětného zboží pracovníkem oddělení poradenství Celního ředitelství Praha z e-mailové adresy poradenstvi1701@cs.mfcr.cz bylo možné považovat za chybu celního orgánu ve smyslu čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu, s čímž soud nesouhlasí, nešlo by o takovou chybu, která nemohla být přiměřeným způsobem zjištěna osobou povinnou, pokud by tato jednala v dobré víře.

Bylo na žalobci, aby si v případě nejasností o správném sazebním zařazení předmětného zboží před zahájením jeho dovozu opatřil *všechna možná vysvětlení*, a vyvaroval se tak porušení ustanovení, jejichž nedodržení může vést ke vzniku celního dluhu [cit. rozsudek Söhl & Söhlke, bod 58; podobně rozsudek Soudního dvora ze 14. 5. 1996 ve spojených případech Faroe Seafood Co. Ltd, Foroya Fiskasola L/F (C-153/94) a John Smith and Celia Smith trading as Arthur Smith (a firm) (C-204/94), Recueil, s. I-2465, bod 100]. V daném případě mohlo jít samozřejmě o závaznou informaci o sazebním zařazení zboží podle čl. 12 celního kodexu. Jestliže žalobce jako profesionální obchodník hodlal dovážet předmětné zboží po delší časové období a ve větším množství, a současně si nebyl jist jeho sazebním zařazením, řádná péče žalobce jako předpoklad pro aplikaci druhé podmínky čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu mohla spočívat právě v pořízení závazné informace. Žalobce ale tímto způsobem nepostupoval a spokojil se pouze s e-mailovou informací, kterou obdržel od Bc. P.D., ačkoliv mu jako profesionálovi musela být nezávaznost této informace zřejmá. Poukaz žalobce na zdlouhavost řízení o vydání závazné informace o sazebním zařazení není na místě. Z údajů obsažených v doplňujícím vyjádření žalovaného vyplývá, že v řízeních o vydání závazné informace, která žalobce inicioval, nedocházelo ze strany celních orgánů k neodůvodněným průtahům; tyto údaje přitom žalobce žádnou relevantní námitkou nezpochybnil. Na tomto místě soud připomíná, že smyslem závazné informace je zajistit podnikatelským subjektům "určitou právní jistotu při výkonu jejich činností, aby byla ulehčena práce celních pracovišť a aby byla dosažena větší jednotnost při použití celního práva Společenství" (rozsudek ESD ze dne 29. ledna 1998, Lopex, C315/96, Recueil, s. I-317, bod 19).

Pokud se žalobce v klíčové otázce sazebního zařazení předmětného zboží spoléhal jen na nezávaznou informaci, poskytnutou mu při neformální (vzájemné tykání, pozdravy „ahoj“ nebo „pa, pa“) konzultaci dané problematiky pracovníkem celního orgánu Bc. P. D., nelze vůbec hovořit o tom, že by jen na základě takovéto informace mohl být v dobré víře. Rovněž nejednal s řádnou péčí, když kromě žádosti zaslané na e-mailovou adresu

poradenstvi1701@cs.mfer.cz nepodnikl žádné jiné kroky k tomu, aby si opatřil autoritativní závazné stanovisko celního orgánu k otázce sazebního zařazení zboží.

Konečně, pokud jde o třetí podmínku aplikace článku 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu, podle níž musí osoba povinná zaplatit clo dodržet všechna ustanovení platných předpisů týkající se jejího celního prohlášení, ESD upřesnil, že deklarant je povinen poskytnout příslušným celním orgánům všechny nezbytné informace stanovené předpisy Společenství a vnitrostátními předpisy, které je popřípadě doplňují nebo provádějí s ohledem na sazební zacházení požadované pro dotčené zboží (věc Agrover Srl, bod 33).

Ani tato podmínka v žalobcově případě nebyla splněna. Označil-li žalobce v kolonce 31 každého písemného celního prohlášení zboží jako „kombinované rádio s CD přehrávačem“ s uvedením značky výrobce, popřípadě slovy „rádio s CD“, nebo „rádio kombinované s CD“, opět spolu s označením značky výrobce, takovéto označení ve spojitosti s přiřazením zboží pod podpoložku kombinované nomenklatury 8527311900 neposkytlo celnímu orgánu všechny informace stanovené právními předpisy nezbytné pro správné sazební zařazení dotčeného zboží. Jak již bylo soudem konstatováno shora, údaje uvedené žalobcem v písemných celních prohlášeních se navzájem nevylučovaly a mohly opodstatnit též původní klasifikaci, neboť z popisu zboží nevyplývalo, že se jedná rozhlasové přijímače provozuschopné bez vnějšího zdroje napájení, které je nutno zařadit do podpoložky 8527131000. Žalobce tedy nepopsal zboží dostatečně určitým způsobem, a nedodržel tak článek 62 odst. 1 in fine celního kodexu, podle kterého musí písemné celní prohlášení obsahovat veškeré náležitosti nezbytné pro použití předpisů upravujících celní režim, do kterého je zboží navrženo v celním prohlášení.

Soud při ústním jednání rozhodl, že nebude doplňovat dokazování důkazy navrženými žalobcem v podané žalobě, neboť dospěl k závěru, že skutkový stav věci byl dostatečně objasněn již na základě listinných důkazů obsažených ve správním spise; provádění jakýchkoliv dalších důkazů proto soud shledal nadbytečným. Soud pro úplnost dodává, že při přezkoumání napadeného rozhodnutí nutně vycházel z obsahu správního spisu, neboť jeho povinností bylo mj. posoudit, zda skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je se správním spisem v souladu a zda v něm má oporu (§ 76 odst. 1 písm. b/ s.ř.s.).

Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto jí podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné náklady v řízení nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho

zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

V Praze dne 22. února 2012

JUDr. Naděžda Řeháková v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Matznerová, DiS.